

عنوان درس: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت جامعه محور

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

نوع و تعداد واحد: دو واحد (۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)

مدرس: انسیه جمشیدی

رشته و سمت: دکترای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

پیشنیاز/ همزمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارش آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

محل کار: دانشکده بهداشت، طبقه چهارم، گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

تلفن تماس: ۰۲۱۶۶۴۶۲۲۶۷

نشانی پست الکترونیک: ensiyeh_jamshidi@yahoo.com

توصیف کلی درس:

در این درس، فراگیران با اصول و روش‌های کاربردی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی و سازماندهی جامعه برای اهداف آموزش بهداشت و ارتقای سلامت جامعه محور آشنا می‌شوند. علاوه بر این، با کلیات نیازسنجی اجتماعی و روش‌های جمع آوری داده جامعه محور در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت آشنا می‌شوند و با به کارگیری تکنیک‌های مونوگرافی در یک جامعه کوچک نسبت به شناسایی عوامل موثر در سلامت در محیط توانمند می‌گردند.

هدف کلی:

آشنایی با رویکرد سیستمی به جامعه، اصول و مبانی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی جامعه محور در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

اهداف اختصاصی:

از دانشجو انتظار می‌رود در پایان این درس بتواند:

۱. مفهوم جامعه را از مفاهیم مشابه تمیز دهد.

۲. رویکرد سیستمی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت را توضیح دهد.

۳. رویکرد اکولوژیک را در یک مثال نمونه به کار گیرد.
۴. رویکرد جامعه محور را از سایر رویکردها تمیز دهد.
۵. روش های ارزیابی جامعه محور را در یک سناریوی نمونه به کار گیرد.
۶. اصول توانمند سازی اجتماعی را در مسئله مطرح شده، برشمرد.
۷. سطوح، دامنه ها و اهداف در حوزه های مختلف توانمند سازی اجتماعی را در مسئله مطرح شده تشخیص دهد.
۸. روش های توانمند سازی جامعه محور را تبیین نماید.
۹. مشارکت جامعه را تعریف کند.
۱۰. سطوح مشارکت جامعه و روش های جلب مشارکت جامعه را در سناریوی نمونه تشخیص داده و پیشنهادات را مطرح کند.
۱۱. مفهوم سازماندهی اجتماعی، مراحل و شیوه های سازماندهی اجتماعی را بیان کند.
۱۲. نیازهای یک جامعه کوچک (مانند روستا، خانه سلامت و ...) را با منابع مختلف و با رویکرد مشارکتی ارزیابی کند.
۱۳. برنامه ای برای یکی از مشکلات با بکارگیری مشارکت جامعه تدوین و در کلاس ارائه نماید.

رویکرد آموزشی:

رویکرد ترکیبی حضوری/مجازی

روش ها:

سخنرانی تعاملی (همراه با پرسش و پاسخ)، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، یادگیری مبتنی بر تیم و بحث در گروههای کوچک، یادگیری مبتنی بر بازی، نمایش فیلم

جلسه	عنوان	موضوعات مورد بحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی
اول	آشنایی و تبیین اهداف	معارفه، آشنایی با مدرس، آشنایی با دانشجویان، ارزشیابی تشخیصی و تبیین اهداف، معرفی منابع و شیوه ارزشیابی	استفاده از یخ شکن پرسش و پاسخ ارائه طرح درس	شرکت در پیش آزمون و شرکت فعال در کلاس
دوم	مفهوم جامعه	مفهوم جامعه	بارش فکری، پرسش و پاسخ	شرکت فعال در بارش فکری و پرسش و پاسخ
سوم	رویکرد سیستمی	رویکرد سیستمی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	سخنرانی یادگیری مبتنی بر تیم بحث در گروه‌های کوچک	شرکت فعال در تیم‌ها و بحث در گروه‌های کوچک
چهارم	رویکرد اکولوژیک	عوامل موثر بر سلامت رویکرد اکولوژیک سطوح رویکرد اکولوژیک	مبتنی بر حل مسئله، بحث در گروه‌های کوچک	شرکت فعال در حل مسئله و بحث در گروه‌های کوچک
پنجم	رویکرد جامعه محور	مفهوم رویکرد جامعه محور مزایا و چالش‌های این رویکرد	فیلم و بحث در گروه‌های کوچک	شرکت فعال در بحث
ششم	ارزیابی جامعه محور	مفهوم ارزیابی جامعه و رویکردهای آن	یادگیری مبتنی بر حل مسئله، بحث در گروه‌های کوچک	شرکت فعال در حل مسئله و بحث در گروه‌های کوچک
هفتم	ارزیابی جامعه محور	روش‌های ارزیابی جامعه محور	یادگیری مبتنی بر حل مسئله، بحث در گروه‌های کوچک	شرکت فعال در حل مسئله و بحث در گروه‌های کوچک
هشتم	اقدام جامعه	اقدام جامعه به عنوان راهبردی در ارتقاء سلامت	یادگیری مبتنی بر حل مسئله	شرکت فعال در کلاس و حل مسئله

جلسه	عنوان	موضوعات مورد بحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی
نهم	برنامه برای حل مشکلات جامعه	اجزای برنامه جامعه محور	یادگیری مبتنی بر حل مسئله	شرکت فعال در کلاس و حل مسئله
دهم	مشارکت اجتماعی	مفهوم و مبانی مشارکت اجتماعی سطوح مشارکت جامعه و روش‌های جلب مشارکت جامعه موانع مشارکت جامعه	کلاس وارونه یادگیری مبتنی بر بازی	شرکت فعال در ارزیابی و بحث و بازی
یازدهم	توانمندسازی	مبانی و مفهوم توانمندسازی اجتماعی سطوح، دامنه‌ها و اهداف در حوزه توانمندسازی اجتماعی چالش‌های رویکرد توانمندسازی	کلاس وارونه	شرکت فعال در ارزیابی و بحث
دوازدهم	سازماندهی اجتماعی	مفهوم سازماندهی اجتماعی مراحل و شیوه‌های سازماندهی اجتماعی	کلاس وارونه	شرکت فعال در ارزیابی و بحث
سیزدهم	ارائه	ارائه پروژه ارزیابی مشکلات جامعه و برنامه ریزی	فیلم آموزشی و بحث و پرسش و پاسخ	شرکت فعال در بحث و پرسش و پاسخ
چهاردهم	ارائه	ارائه پروژه ارزیابی مشکلات و برنامه ریزی	ارائه توسط همتایان	تدوین طرح آموزشی و اجرا
پانزدهم	ارائه	ارائه پروژه ارزیابی مشکلات و برنامه ریزی	ارائه توسط همتایان	تدوین طرح آموزشی و اجرا
شانزدهم	ارائه	ارائه پروژه ارزیابی مشکلات و برنامه ریزی	ارائه توسط همتایان	تدوین طرح آموزشی و اجرا
هفدهم	ارائه	ارائه پروژه ارزیابی مشکلات و برنامه ریزی	ارائه توسط همتایان	تدوین طرح آموزشی و اجرا
هجدهم	جمع بندی	جمع بندی، بازخورد و ارزشیابی دوره	روش‌های مشارکتی، آزمون	شرکت فعال در جمع بندی و پرسش و پاسخ

وظایف و انتظارات از دانشجو:

حضور فعال و پویای دانشجو و شرکت در بحث و گفتگو، انجام تکالیف با کیفیت و مشارکت با سایر فراگیران، اشتیاق و علاقه به یادگیری مفاهیم، به کارگیری مفاهیم در یک فیلد نمونه

روش ارزیابی دانشجو:

شرکت فعال در کلاس و مباحث درسی: ۲ نمره

پروژه های آموزشی تدوین شده و ارائه شده: ۱۳ نمره

آزمون پایان دوره: شامل سوالات تحلیلی: ۵ نمره

ردیف	روش ارزیابی دانشجو	درصد	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی	٪۱۰	۲
۲	انجام تکالیف درسی، عملی و گزارش دهی	٪۶۵	۱۳
۳	آزمون پایانی	٪۲۵	۵
	جمع	٪۱۰۰	۲۰

منابع:

من ویلکی، کلایر تیلور، جودیت باسر، روش تحقیق میدانی: راهنمای عملی تحقیق در تعلیم و تربیت و علوم اجتماعی، مترجمان: محسن نیازی، عباس زارعی، نشر سخنوران

- وجه الله سیف اللهی، اقدام پژوهی "پژوهش حین کار" آموزش یک دوره کامل روش تحقیق اقدام پژوهی همراه با مثال ها و نمونه های واقعی

Sally Guttmacher, Patricia J. Kelly, Yumary Ruiz- Janecko. Community Based Interventions, Jossey-Bass, San Francisco, CA, last edition

Glen Laverack , Health Promotion Practice: Building Empowered Communities: Building Empowered Communities, Mc Graw Hill, last edition

Hindsworth MF, Lang TB. Community Participation and Empowerment. Nova Science -3 Publishers, Last edition